

Phần 2

HƯỚNG DẪN THỰC HIỆN CÁC CHỦ ĐỀ HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM

➤ 1. GIỚI THIỆU CHUNG VỀ CÁC CHỦ ĐỀ HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM

Theo quy định của Chương trình Hoạt động trải nghiệm cấp Tiểu học, các mạch nội dung được phân bổ theo tỉ lệ như sau:

- Hoạt động hướng vào bản thân: 60%
- Hoạt động hướng đến xã hội: 20%
- Hoạt động hướng đến tự nhiên: 10%
- Hoạt động hướng nghiệp: 10%

Căn cứ vào yêu cầu cần đạt của Chương trình Hoạt động trải nghiệm lớp 3, nhóm tác giả đã xây dựng 9 chủ đề Hoạt động trải nghiệm tương ứng với 4 mạch nội dung như sau:

Tên chủ đề	Yêu cầu cần đạt trong Chương trình Hoạt động trải nghiệm	Phẩm chất	Năng lực đặc thù	Mục tiêu chủ đề
Chủ đề 1: Em và trường tiểu học thân yêu	<ul style="list-style-type: none">– Sắp xếp được thứ tự các hoạt động, công việc trong ngày của bản thân và bước đầu thực hiện được thời gian biểu đề ra.– Thực hiện được ý tưởng về việc trang trí, lao động vệ sinh lớp học, có ý thức giữ an toàn trong khi trang trí lớp học.	<ul style="list-style-type: none">– Trách nhiệm– Nhân ái	<ul style="list-style-type: none">– <i>Năng lực thích ứng với cuộc sống:</i> Thể hiện sự khéo léo, cẩn thận khi trang trí lớp học.– <i>Năng lực thiết kế và tổ chức hoạt động:</i> Tham gia được các hoạt động chung của trường, lớp; thực hiện được ý tưởng về việc trang trí, lao động vệ sinh lớp học.	<ul style="list-style-type: none">– Sắp xếp được thứ tự các hoạt động, công việc trong ngày của bản thân.– Thực hiện và theo dõi được thời gian biểu mà mình đã đề ra.– Thực hiện được ý tưởng về việc trang trí, lao động vệ sinh lớp học.– Có ý thức giữ an toàn trong khi trang trí lớp học.– Tham gia được các hoạt động chung của trường, lớp.

Tên chủ đề	Yêu cầu cần đạt trong Chương trình Hoạt động trải nghiệm	Phẩm chất	Năng lực đặc thù	Mục tiêu chủ đề
Chủ đề 2: An toàn trong cuộc sống	<ul style="list-style-type: none"> - Nhận thức được các nguy cơ nếu không thực hiện vệ sinh an toàn thực phẩm và thực hiện được những việc làm đảm bảo an toàn trong ăn uống. - Biết giữ an toàn trong lao động 	Trách nhiệm	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Năng lực thích ứng với cuộc sống:</i> Nhận biết được những nguy cơ khi không thực hiện vệ sinh an toàn thực phẩm và thực hiện được những việc làm đảm bảo an toàn trong ăn uống. - <i>Năng lực thiết kế và tổ chức hoạt động:</i> Tuyên truyền và xử lý tình huống về an toàn thực phẩm. 	<ul style="list-style-type: none"> - Xác định được các nguy cơ nếu không thực hiện vệ sinh an toàn thực phẩm. - Thực hiện được những việc làm đảm bảo an toàn trong ăn uống. - Tham gia được các hoạt động của trường, lớp về an toàn giao thông. - Biết giữ an toàn trong lao động.
Chủ đề 3: Kính yêu thầy cô – Thân thiện với bạn bè	<ul style="list-style-type: none"> - Kể lại được điều ấn tượng nhất về thầy giáo, cô giáo và thể hiện tình cảm với thầy cô bằng sản phẩm tự làm. - Biết cách hoà giải bất đồng trong quan hệ bạn bè. 	Nhân ái	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Năng lực thích ứng với cuộc sống:</i> Thực hiện những việc làm hoà giải bất đồng với bạn bè; Thực hiện được những việc làm thể hiện sự kính yêu thầy cô. - <i>Năng lực thiết kế và tổ chức hoạt động:</i> Lập được kế hoạch thực hiện việc làm thể hiện tình cảm đối với thầy, cô giáo; Phối hợp với mọi người để tìm hiểu thông tin làm bảng thông tin thầy cô, thực hiện các hoạt động nhóm. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kể lại được điều ấn tượng nhất về thầy, cô giáo. - Thể hiện được tình cảm với thầy cô bằng sản phẩm tự làm. - Thực hiện được những việc làm hoà giải bất đồng trong quan hệ bạn bè.

Tên chủ đề	Yêu cầu cần đạt trong Chương trình Hoạt động trải nghiệm	Phẩm chất	Năng lực đặc thù	Mục tiêu chủ đề
Chủ đề 4: Tự hào truyền thống quê em	<ul style="list-style-type: none"> – Thực hiện được một số việc làm phù hợp với lứa tuổi thể hiện sự quan tâm đến các thành viên trong cộng đồng. – Tham gia một số hoạt động tình nguyện, nhân đạo, giáo dục truyền thống do nhà trường, địa phương tổ chức. – Biết giữ an toàn trong lao động. 	<ul style="list-style-type: none"> – Nhân ái – Trách nhiệm 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Năng lực thích ứng với cuộc sống:</i> Xác định được các hoạt động tình nguyện, nhân đạo và ra quyết định tham gia vào hoạt động phù hợp. – <i>Năng lực thiết kế và tổ chức hoạt động:</i> Lập kế hoạch và tham gia tích cực vào một số hoạt động tình nguyện, nhân đạo. 	<ul style="list-style-type: none"> – Thực hiện được một số việc làm phù hợp với lứa tuổi thể hiện sự quan tâm đến các thành viên trong cộng đồng. – Tham gia được một số hoạt động tình nguyện, nhân đạo, giáo dục truyền thống do nhà trường, địa phương tổ chức.
Chủ đề 5: Năm mới và việc tiêu dùng thông minh	<ul style="list-style-type: none"> – Tìm hiểu được thu nhập của các thành viên trong gia đình. – Xác định được những thứ thực sự cần mua để tránh lãng phí trong một số tình huống cụ thể. – Biết tiết kiệm khi sử dụng điện, nước trong gia đình. 	<ul style="list-style-type: none"> – Chăm chỉ – Trách nhiệm 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Năng lực thích ứng với cuộc sống:</i> Xác định được những thứ thực sự cần mua để tránh lãng phí trong một số tình huống cụ thể. – <i>Năng lực thiết kế và tổ chức hoạt động:</i> Tìm hiểu được thu nhập của các thành viên trong gia đình; Biết tiết kiệm khi sử dụng điện, nước trong gia đình. 	<ul style="list-style-type: none"> – Tìm hiểu được thu nhập của các thành viên trong gia đình. – Xác định được những thứ thực sự cần mua để tránh lãng phí trong một số tình huống cụ thể. – Biết tiết kiệm khi sử dụng điện, nước trong gia đình. – Tham gia được các hoạt động chào đón năm mới của trường, lớp và gia đình.

Tên chủ đề	Yêu cầu cần đạt trong Chương trình Hoạt động trải nghiệm	Phẩm chất	Năng lực đặc thù	Mục tiêu chủ đề
Chủ đề 6: Chăm sóc và phát triển bản thân	<ul style="list-style-type: none"> - Nhận ra được những nét riêng của bản thân. - Giới thiệu được các sở thích của bản thân và sản phẩm được làm theo sở thích. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nhân ái - Chăm chỉ 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Năng lực thích ứng với cuộc sống:</i> Nhận biết được sở thích, khả năng và những nét riêng của bản thân; Xây dựng được kế hoạch rèn luyện và phát triển bản thân. - <i>Năng lực thiết kế và tổ chức hoạt động:</i> Xây dựng được kế hoạch phát triển bản thân phù hợp, vừa sức. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nhận ra được những nét riêng của bản thân. - Giới thiệu được các sở thích của bản thân. - Làm được một số sản phẩm theo sở thích. - Thực hiện được một số hoạt động để phát triển bản thân.
Chủ đề 7: Yêu thương gia đình – Quý trọng phụ nữ	<ul style="list-style-type: none"> - Thể hiện được lòng biết ơn, sự quan tâm, chăm sóc đến bố mẹ, người thân bằng lời nói, thái độ và việc làm cụ thể. - Có thói quen giữ gìn nhà cửa gọn gàng, ngăn nắp, sạch sẽ. - Tham gia vào các hoạt động trang trí nhà cửa. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nhân ái - Chăm chỉ 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Năng lực thích ứng với cuộc sống:</i> Thực hiện được những việc làm thể hiện lòng biết ơn, sự quan tâm, chăm sóc người thân và quý trọng phụ nữ phù hợp với hoàn cảnh, lứa tuổi. - <i>Năng lực thiết kế và tổ chức hoạt động:</i> Lập được kế hoạch thực hiện những việc làm thể hiện lòng biết ơn, sự quan tâm, chăm sóc với người thân trong gia đình; Thực hiện trang trí nhà cửa cùng người thân vào những dịp đặc biệt. 	<ul style="list-style-type: none"> - Thể hiện được lòng biết ơn, sự quan tâm, chăm sóc đến bố mẹ, người thân bằng lời nói, thái độ và việc làm cụ thể. - Có thói quen giữ gìn nhà cửa gọn gàng, ngăn nắp, sạch sẽ. - Tham gia vào các hoạt động trang trí nhà cửa. - Thực hiện được những việc làm thể hiện sự quý trọng phụ nữ.

Tên chủ đề	Yêu cầu cần đạt trong Chương trình Hoạt động trải nghiệm	Phẩm chất	Năng lực đặc thù	Mục tiêu chủ đề
Chủ đề 8: Cuộc sống xanh	<ul style="list-style-type: none"> – Nhận diện được vẻ đẹp của cảnh quan thiên nhiên ở địa phương. – Nhận biết được những biểu hiện của ô nhiễm môi trường. – Tham gia tích cực vào các hoạt động phù hợp với lứa tuổi trong phòng, chống ô nhiễm môi trường. – Tuyên truyền tới bạn bè, người thân về việc bảo vệ vẻ đẹp của cảnh quan thiên nhiên ở địa phương. 	<ul style="list-style-type: none"> – Trách nhiệm – Yêu nước – Trung thực 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Năng lực thiết kế và tổ chức hoạt động:</i> Tổ chức được các hoạt động hội chợ; Tuyên truyền để bảo vệ môi trường và cảnh quan thiên nhiên của địa phương. – <i>Năng lực thích ứng với cuộc sống:</i> Nhận biết được sự thay đổi của môi trường và thực hiện các việc làm để phòng chống ô nhiễm môi trường. 	<ul style="list-style-type: none"> – Nhận biết được vẻ đẹp của cảnh quan thiên nhiên ở địa phương. – Tuyên truyền tới bạn bè, người thân về việc bảo vệ vẻ đẹp của cảnh quan thiên nhiên địa phương. – Nhận biết được những biểu hiện của ô nhiễm môi trường. – Xác định được các nguyên nhân và tác hại của ô nhiễm môi trường. – Thực hiện được các hoạt động để phòng chống ô nhiễm môi trường phù hợp với lứa tuổi.
Chủ đề 9: Những người sống quanh em và nghề em yêu thích	<ul style="list-style-type: none"> – Kể tên được một số đức tính cần có của người lao động trong nghề nghiệp mà mình yêu thích. – Nhận ra được một số đức tính của bản thân liên quan đến nghề yêu thích. 	<ul style="list-style-type: none"> – Chăm chỉ – Trách nhiệm 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Năng lực định hướng nghề nghiệp:</i> Tìm hiểu về nghề em yêu thích và xác định những đức tính của bản thân liên quan đến nghề mình yêu thích. 	<ul style="list-style-type: none"> – Kể tên được một số đức tính cần có của người lao động trong nghề nghiệp mà mình yêu thích. – Nhận ra được một số đức tính của bản thân liên quan đến nghề yêu thích. – Thực hiện được việc làm tốt với những người xung quanh.

➤ 2. HƯỚNG DẪN CHUNG KHI TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM

➤ 2.1. Hướng dẫn tổ chức tiết Sinh hoạt dưới cờ

2.1.1. Giới thiệu chung về tiết Sinh hoạt dưới cờ

Tiết Sinh hoạt dưới cờ thường được tổ chức theo quy mô toàn trường vào các buổi sáng thứ Hai đầu tuần nhằm hình thành và phát triển cho HS những năng lực chung như: năng lực giao tiếp và hợp tác, năng lực giải quyết vấn đề và sáng tạo; đồng thời cũng chú trọng hình thành những phẩm chất của người HS: yêu nước, nhân ái, trung thực, trách nhiệm,... Nội dung hoạt động của tiết Sinh hoạt dưới cờ gắn liền với nội dung hoạt động của các chủ điểm giáo dục và thường có tác dụng gợi ý, định hướng cho các hoạt động của tuần, của tháng hoặc của một giai đoạn nào đó trong năm học. Hiện nay, giờ chào cờ thường do tập thể HS các lớp tổ chức theo lịch được phân công luân phiên từ đầu năm học. GV Tổng phụ trách và Ban Giám hiệu chỉ giữ vai trò định hướng và kiểm soát chất lượng.

Mỗi tiết chào cờ thường có hai phần chính: Phần nghi lễ và phần sinh hoạt theo chủ điểm.

- Phần nghi lễ: HS tự chuẩn bị và điều hành phần nghi lễ đảm bảo tính trang nghiêm, khơi gợi tình yêu Tổ quốc.

Nghi thức bao gồm:

- + Chào cờ (có trống Đội);
- + Hát Quốc ca;
- + Hô – đáp khẩu hiệu.

Một số trường sẽ có phút sinh hoạt truyền thống (Liên đội trưởng nhắc lại ngắn gọn truyền thống của dân tộc, của địa phương hoặc của trường).

- Phần sinh hoạt theo chủ điểm: Mỗi tuần lựa chọn một chủ điểm gắn liền với các ngày lễ trên thế giới, ngày lễ của dân tộc hoặc truyền thống của địa phương, của trường. Những chủ điểm này thường được Tổng phụ trách lựa chọn cho từng tuần trong suốt năm học (35 tuần) sao cho đảm bảo tính giáo dục trong nhà trường. Ban Giám hiệu thông qua và công bố trước Hội đồng sư phạm, ban chỉ huy Liên đội cùng đại diện HS các lớp.

Ví dụ: – Tuần 2 tháng 9: Chào năm học mới.

– Tuần 1 tháng 3: Những người phụ nữ quanh em.

Phần nội dung này do lớp trực tuần tự sáng tạo hình thức tổ chức sao cho hấp dẫn, cuốn hút người tham dự, tạo hứng khởi cho tuần học mới. Yêu cầu đảm bảo tất cả HS trong lớp cùng có vai trò trong chương trình, giúp HS phát triển các năng lực cần thiết.

Ví dụ: sân khấu hoá, game show, hoạt cảnh, diễn thuyết, nhạc kịch,...